

SZENTES ÉS VIDÉKE

POLITIKAI LAP

A CSONGRÁDVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KOZLÖNYE.

Megjelen vasárnap és esztörtökön.
Előfizetési ár:
Hegyesre 2 korona 50 fillér. Félévre 5 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Görög-udvar,
hová a kéziratok címezendők

Hirdetéseket és nyiltéri közleményeket
a kiadóhivatal
méréselt áron számít fel.

A Reich.

A gyémánt kicsike kő és mégis százféle sugarat szór magából. A delegáció mostai ülészakát megnyitó királyi beszéd is kicsike, de az számiféle sugarat sem szór magából. Sőt még a külső sugarakat is benyeli. Pontos, kimért, tartózkodó, rövid és rideg. Tele van kategórikus kijelentésekkel. És egymást váltogatják benne a következő kijelentések: monarchiám, kormányom, csapataim, birtokállományom, hadi erőm.

Ez mind az benyéma. A hazafias áldozatkészség azonban az — önöké. Igazán öröm látni, hogy a W e k e r l e - A n d r á s s y - K o s u t h féle magyar közjogban milyen szépen el van osztva a közhatalom a korona és a nemzet között.

Magyar államférfi ezt a beszédet nem szerkeszthette. Ha mégis tette, megérdemelne, hogy a kezét meg-aranyozzák, még pedig — tűzben. De ha osztrák elme is szerkesztette, a magyar kormány mégis felelős érte,

mivel hozzájárult. Meg kell tehát kérdezni, ki és mióta hozta divatba a napiparancs-szerű kijelentéseket az alkotmányos testületek előtt? És mi az oka, hogy a Bosznia-annektálásáról szóló királyi kéziratokból, valamint a delegátusokhoz intézett királyi beszédből is eltűnt a magyar államiság és helyébe a G e s a m m t - m o n a r c h i a kitejézési, sőt intézményei léptek. Sőt el van követve az a megbocsát-hatatlan hiba is, hogy az 1880. évi VI. törvény cikk 5. szakaszát szintén a Reich javára magyarázta a kormány, holott annak éppen ellenkező az értelme.

Meg kell kérdezni tehát, hogy miért és mióta van mindez és mind a többi is, amiről még szó lesz? De ki kérdezze meg? Az országgyűlésen ellenzék nincsen. A ki lehetne, el van riasztva, le van gázolva, vagy bogtelizálva van. A nemzetiségieknek pedig bizonyosan nem fáj az, ha a magyar alkotmányosságot einyeli és föl-emésztí a birodalmi centralizmusnak ujjaszületett hatalma. Ezek inkább

örülnek, ha a magyar nemzet hatalmi területe fogy és befolyása lesorvad.

A királyi válasz politikai része különben ismétlése a tegnapiak. Kiemelkedik itt is a Törökország iránt való gyöngédség. Ez érthető. De kevésbé érthető az a különös kijelentés, hogy a hataimak mind békés szándékkal vannak eltelve irántunk és a nehézségeket megszüntetni igyekeznek. Londonban, Párisban, Szent-Péterváron ilyen szándékkal és igyekezettel valóban nincs eltelve senki. Az ellenkezővel igen. A valóság az, hogy Bosznia-Herczegovina annectálását meg akarják még fizettetni a monarchiával becsületesen.

De ez még bizonytalan. Annál tisztábban lehet érteni a trónbeszéd végét, mely azokat az áldozatokat jeleníti be, a melyeket nekünk kell meghoznunk. Az első az, hogy a monarchiának most már készenlétben kell állnia. Ez a szó a német eredetiben bizonyosan „Bereitschaft” volt és a hadi készütség megfeszített mértékét jelenti. De utána mindjárt a hadi erő fejlesztését is kívánja »kor-

TÁRCA.

Elmult.

Három óral gyaloglás után ért a faluba Bartók Izsó. Szerencsére hamar megtalálta a korcsmát. Vigan szólította meg a korcsmáros.

— András gazda, ugy-e? Sokat beszéltek magáról benn a fűrdőben, ugylátszik, jól ismerik. Befogad-e négy hétre?! Festő vagyok és tanulmányozni szeretném a vidéket. Ezt a rozoga viskót is megörökítem majd. Érdekes építmény, akár csak a gazdája!... Ah... a kedves felesége?! Alászolgálja! Nagyon szerény igényű fiu vagyok! Mégelégsem reggelleire egy csésze kávéval, csak egy barátságos »jó reggelt« kérek hozzá, ebédre egy falat baromfit salátával, estére pedig egy kis kedélyes kártya-partit szeretnék; többet nem kívánok!...

Másnap már hajnalban bujt ki az ágyából Bartók Izsó és vázlatkönyvével kiment

a ház elé. Egy ideig szorgalmasan rajzolgatott, aztán megkérdezte az ajtóban megjelenő korcsmárosról:

— Ismeri Serecs Mihályt?! Nagy különe az öreg, ugy-e? Melyik a háza?
— Ott balra az a palafedelel!
— Hiszen ez valóságos nemesi kúria? A barlangjában van-e most a vén medve?!

Dél felé Serecs Mihály portája felé ment Bartók Izsó. Amikor a magas faragványos fakapun keresztül belépett az udvarra, gyökeret vert a lába. De egy pillanattal csupán. Csakhamar félredobta a botját és berohant az udvarra. Tagbaszakadt parasztember ütött vert ott egy csodaszép leányt. Bartók Izsónak aszlimal voltak és nagy erővel lödített egyet a brutális emberen, aki áldozatát öngedve, gunyos nevetéssel fordult a toladó támadója felé. Rövid birkózás után Bartók Izsó lett a győztes.

— Takarodj az udvaromból! — ordította Serecs Mihály és a kapu felé mutatott. Te is pusztuj innen, semmirekellő! — parancsolta a lányra mértéktelen dühében.

Megriadva menekült a lány és — gunyos, mely meghajlással Serecs Mihály felé követte őt a festő. . .

*
»Kedves jó barátom! Pompás alak az a Serecs Mihály! Első bemutatkozásom alkalmával rögtön úgy megtetsztem neki, hogy rámbizta az ország leggyönyörűbb kincsét. Nagyon értékes kincs az, pajtás! Arany hullámzik szépséges fejcsokáján arany forrást rejt a torka és tiszta kék szeméből szinarany hűség tüköröződik. Hozzatok küldöm a kincset. Egy nagy kérréssel ime reátok bízom! Ritának hívják őt és Rita legyen a nagy művészné neve, akit e gyerekből majd fölneveltek! Arany forrást rejt a torka, véletlenül tudtam csak meg tegnap, amikor egy mélabús dalocskát énekelt, csodálatos mély érzéssel és úgy, ahogyan én még éakelsi nem hallottam senkit. Fogadjatok magatokhoz, barátom és vedd forró köszönetemet, hogy ide küldöttél udulni. A közel

Sirolin

Essel az étvágyt és a testvért, megzabolítja a fűszert, viltádat, éjjeli izmádat.

Tüdőbetegségek, mérutok, számárkőhögés, skrofulozis, influenza ellen számban tanár és orvos által egyanta ajánlva.

Mint hogy értéketlen utáztatok is kiállnak, kérjen mindenket „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svejce)

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszertárban. — Ára üvegeknél 4 — korona.

mányom. Melyik kormány, — nem lényeges. Lényegesebb, hogy mindjárt ezután következik a hazafias belátás és aldozatkészség.

Hogy kié lesz Boszna-Hercegovina, az még titok. De az már bizonyos, hogy ez a két ország a mi végzetünk. A mikor elfoglaltuk — aldozatkészség, harminc évi birtoklás ideje alatt minden esztendőben — aldozatkészség. Most végre bekebeleztük a Reichba szerencsésen és a magyar államférfiúi gyvaság minden jelei közt. Most tehát végre ütött az — új aldozatkészség órája.

Minden csak aldozatkészség! A ki attól fél, hogy a foglalás politikai hasznainak likvidálásánál is a magyar aldozatkészségre appellálnak, nem jár rossz nyomon. Az új Reichsländ politikai hasznainak is két éle van rájuk nézve. Ha a délszláv államalakítási mozgalmak végleges letörését jelenti: jó. De jelentheti külön vagy ezzel együtt azt is, hogy a megszarporodott délszláv néperőt a Reich ellenünk, magyarok ellen mindig ki fogja játszani, ha Kossuth—Andrássynak megint eszébe talál jutni valamely nemzeti szinjáték rendezése. Annál inkább ki fogja játszani, ha komoly államférfiak komoly nemzeti aspirációkkal lépnek föl.

Éppen az a rettenetes ebben az aktusban is, hogy a nagy nemzeti kormányok még csak eszébe sem jutott, hogy az új állapotban — ne is beszéljünk közjogról — a magyar nemzeti érdekek védelmének és érvényesítésének szerezzen jókor biztosítékokat. Ellenben világos a királyi válaszból, hogy a katonai létszámemelése most már végleg beleugrott a kormány nyakig.

Most perre adni fogja a szűz ártatlanságot, a kit rákényszerítettek a

ballépésre az »események«. Hogy az eseményekhez mennyit segített ő maga is, nem fognak beszélni róla. Pedig világos, hogy az »események« a kormány beleegyezése nélkül be nem következtek volna. El fogják hallgatni azt is, hogy már az események előtt, sőt a tavasz óta, — a mikor az annektalesről még nem is áldottak — ők maguk tolták a választási reform elé a létszám, emelését és a korona alig tudott védekezni a nagy nemzet kabinet létszámemelési szenvedélye ellen.

Különböző személyi motívumok nélkül is tisztán láthat a nenzet mindent, ha csakis magukat a tényeket nézi. A kilenczes bizottság idejében szaxontul még inkább mi volt a mérleg? Az egyik serpenyőben a létszámemelés volt, a másikban a nemzeti jogot megszemélt érvényesítése a hadseregben.

Most pedig mi a mérleg? Az egyik serpenyőben a létszámemelés, de már most nagy pénzügyi áldozatokkal bőven szaporíva. A másik serpenyőben pedig egyszerűen a megteremtett szükség és kénytelenség.

Hol vannak tehát ama bizonyos egyen értékű nemzeti vívmányok? Többé sehol. Még az árnyékuk is el van sikkasztva.

Itt a lavina. Létszámemelés, háborús, borzalmak, ny közös milliók, Magyarország kijátszása, új közös ügy, van-e még több csapás, amit egyszerre rá lehetne mérni erre a kiizsorzott országra? Mindezeket a csapásokat rák szedjük a közelmúlt napok, különösen az a nap, amelyen a delegációk megkezdtek, a maguk szokott úri flegmájával, a tetszajátékot. Ebben a tetszajátékban ők a pofozó ember szerepét viszik. Mi a pofozott emberét, akit nem is egyszer ütnek pofon,

az esthajnali csillag és reszkető hangon elkezdett beszélni:

— Fölöttünk fel-föllobbanó lánggal egy gyertya világít. Csekélyek fénye kísérteties árnyékot szül. Szérodham, vagy egy szájfavasa kiöthajta, vagy pedig szomorúan végig és magától kialszik az izzó kanóc! . . . Ilyen gyertya vagyok én is, am y éggett, elfogyasztotta önmagát és immár kialvó félben van! Ne ijedj meg, pajtás . . . nem a te tetem . . . de a tehetségem . . . Ő azonban feltarthatatlannul rőtt növekedett, mint a nap is szebben, tisztábban, isteniebben tündöklök majd a művészet egén, mint ott a végtelen távolban az a csillag! **Ez** választ el bennünket egymástól! Áldomat, barátom, elmult . . . vége! . . . Egy pillanat végezetesen megváltoztathatja az emberek sorsát! . . .

Éveken át hűsögesen várta és hívően Gerdo Rita a szerelmését, mignem tudására ébredt annak, hogy reményei, vágyódásai hiába valók. Igaza volt Bartók Izsónak. Az ő tehetsége elhamvadt . . . és vele a lel-kének szárnyalata, a szívének melege is!

Mindinkább elhalványult benne Ritának szépezős képe, elvesztendő hatáimát és nem menthette ki őt az örvényekből, melyekbe a **általánul** vergődő beleszedült.

És egy napon levelet kapott Rita. »Gerdo Rita! Tündöklő csillag ott fenn az elérhetetlen magasságban! . . . feloldlak!

hanem gyorsan egymástán tiszser is, hogy csak úgy durran. Es hogy teljes legyen a lép és az amerikai humorának, amely a pofozó embert kitalálta, elég legyen téve, hát a pofonok után még mosolyogunk is kell. Vigyorgó abrazattal kell elviseitünk mindazt a hihetetlen megaláztatást, rugást, káromlást és szitkot, amelyivel alkalmaznak bennünket.

A királyi trónbeszéd bejelentette a lét-zámemelést. Csak úgy, egyszerűen minden különös páthósz nélkül. Mintha azt mondták volna, hogy egy zsák lyukas mogyorót követeinek tőlünk. Több hadonra kell az osztrák hadseregekné, hogy annál jobban meg lehessen vele bontani Európa békéjét és hogy meg lehessen vele oldani azt a nehézséget, amely odalent a Balkánon támadt. A létszám-emelés bejelentése tehát megtörtént. Csöndben, méltóságos nyugalommal fogadták azok, akik annak köszönhető politikai existenciájukat, hogy a létszámemelés ellen még négy évvel ezelőtt forradalomba akartak kergetni az országot. Ma már ez nem hazafurulás, sőt hazafias kötelesség, mert hiszen a monarchia veszélyben van. Olyan nagy veszélyben, hogy Boszniát egyszerűen a birodalomhoz csatolják ijedükben és a magyar kormány is úgy meg van ijedve, hogy egy árva tiltakozó szósem tud hobogni. És a veszedelmes némaság még akkor is bilincse veri a nyelvüket, amikor a közös költéségtvetésben ismét egy nagy csomó millióval követelnek többet csak azért, hogy a birodalmi politika oltaran áldozatokat lehessen bemutatni a nagyhatalmi örületnek.

A nagyhatalmi örület! Hogy zúgtak ellene hogy ordítottak és hogy gúnyolódtak. Most azonban, amikor a dunai flotta már elindult Belgrád felé, amikor a hadmozdulatok már megkezdtek és amikor a nagyhatalmi tőboly egyenesen belekerget bennünket egy szörnyű bonyodalmakba vesethető örületbe, akkor a nagyhatalom ostromló! a szajhósok, a hazugok, a szédelőgök e tatorra mely meghajlással felel mindenre. Mosolyog hódolatteljesen és

jövőben visszatér hozzátok és sok mindenről beszámol nektek hűséges barátod.

I Z S Ó

Az ember sorsa egy pillanat alatt változhatik meg. A mióta Gerdo Rita elhagyta mostohaapja udvarát, mesés nagy szerencsére virradt rá? Az a művészletű férfi, aki oly lelkesedéssel intézte jövőjét, szívébe ültette a szerelem virágát. Boldogan és hívően várta az üdvözítő és varázsiatos jövőt.

Masik új érzelem is ébredt föl lelkében, mely a szürke köznapnasság fölő emelte — kiválasztottak osztályrésze, — a művészet.

Hangja csodaszép volt. Tanarai nagy gyönyörűséggel hallgatták és csakhamar magával ragadta a nagy közönséget is. Prágában ekeket először nyilvánosan. Hangja, játéka és szépsége tomboló lelkesedést váltott ki hallgatóiból. A közönség orkanszerű tapsal tüntette mellette és boldog énektanára — a festő barátja — ujongva ölelte koblére.

Bartók Izsó könnyes szemekkel dadogott: — Rita . . . Rita . . . — de kerülte a leány feléje kitért karjait és egyedül kimenekült a sötét éjjelbe! . . .

Későn került csak haza, ahol barátja már várakozott rá. Feltette őt és azért hagyta el a vig családi kört, hogy megvárja otthonában.

Bizonytalanul nézett rá Bartók Izsó, azután közénél fogva vezette ablakhoz, felmutatott az égre, ahol fényesen ragyogott

Lányok ülnek itt körülöttem. Gambriusz országban mulatok és a leányok szorgalmasan töltnek nekem! Rézszeire elérhetetlen a tündöklő csillag ott fenn a magasban azért a lidércfénygel érem be! Lidércök tánoznak körülöttem és magam is táncra perdülök. Nem fárom, nem éhezem . . . nem szomjazom a szerelemet . . . de a diésőséget sem! . . .

Isten veled, tündöklő csillag!

Felcseled el azt, aki a lidércnek, és az arany borjú táncol körül Holnap már karikagyűrű csillag az ujjamon és olyan asszonyt ölelek, akinek aranyai pótolni fogják a dicsőséget és az . . . ideált . . .

Rita halovány lett. A kezei reszkettek és félt, hogy szívét megrepcszi hatalmas dobogása!

Gépiesen emelkedett fel helyéről és írásaletalhos támolgyott. Ott állott az ő arc-képe. Kifejtette a keretből . . . a sötétül szobában gertyát gyújtott és a lángok martalékává lett az . . . ami már nem volt az övé . . . és es életben soha többé nem lehetett azá! . . .

Álom volt . . . szépséges, tündöklő álom!

Es az álom — elmúlt.

Révész Tihamér.

meg van elégedve. Hatalmon van. Uralkodik. Megmozdítja a maga hízi hadseregét minden ellen, aki néprontó és jogtörő politikája ellen akar csak a kisujját is föl meri emelni. Ő, akik a nemzeti politika nevében jöttek, mert nemcsak abba nyugodnak bele, hogy a magyar koronát megillető országot közös tartományként könyvejlen el Bics, hanem most kedves nekik a háború is, az embermészárlás is, mert időben segít őket a népjogok elszakításában és a hadsereg létszámának emelésében. Minden kaland, minden gonoszág kedves nekik, ha kegyetlen osztályuralmuk fentartásának segítségére szolgál. Ilyenek önzők, létkémszeretlenek és szörzögök már az elővetekzők néhéz érok mai, első porcében. Milyenek lesznek ezek, ha — amitől Isten óvjon — vért főznek szagolni?

Ankét a vasárnapi munkaszünetről.

Azoknak a hónapok óta tartozó előcsatározásoknak döntő üküzete kezdődött meg ma d. e. 11 órákor a kereskedelmi minisztériumban, amelyek jóformán az ország összes iparos, kereskedő és gaadakörében már hosszú idő óta izgatott agitációval állították egymással szembe a munkásokat munkaadóikkal. Különösen a kereskedelmi és ipari alkalmazottak merítették ki az agitáció és a szervezkedés összes gyögyerő követeléseik érvényesítése érdekében. Nincs az országnak olyan kereskedelmi és ipari csoportja, ahol külön csoportok ne alakultak volna a vasárnapi munkaszünet kivívása érdekében amelyek egymással is mindenkor fentartották az érintkezést, úgy, hogy ebben a kérdésben az alkalmazottak ritka egyetértéssel foglaltak állást. A dolog természetesen rejlik, hogy egy ilyen nagy mozgalom talások nélkül nem eshatett meg s akadtak olyan érdekcsoportok is, amelyek a teljes vasárnapi munkaszünet biztosításával sem akartak megelégedni, hanem a mai viszonyaink közepette kivételten harminchat órai munkaszünet mellett törekeltek. Talán a legelő való politikai lehetőségének biztosítása okiból ez a tetszős jelző is mely gyökereket vert volna az alkalmazottak között, ha bizonyos törekvési szempontok érvényesülésének jegyében nem süntetik. Így azonban a jótanabb többség megmaradt az elérhető határok között és ha bizonyos szociális és a szélsőségek felé hajló kívánságok hangzatosabba az utolsó pillanatra sem sünt meg, azért egészen véve el lehet mondani, hogy az alkalmazottak csúttal az objektív kritika által is figyelemre méltatható álláspontja helyeskedés. És az erőt is adott fallépésüknek. Talán éppen a velük szemben álló érdekek felismerése és méltánylása okozta azt, hogy a szőnyegen lekvő fontos kérdés körül a munkaadók is igen nagy készséggel és — ami e részen nagy ritkaság — teljes egyértelműséggel foglaltak állást. Talások és bizonyos retrográd irányok erőt az oldalról is bukkantak föl, azonban a nagy többség itt is magasabb szempontból bírálta az ügyet. Az egymással szemben álló érdekeltségek között pedig fontos hatásvuk teljes átérésével mutattak rá a helyes középútra a különböző közgazdasági érdekképviseleti testületek, úgy, hogy a robbanó anyagokkal telt végleges meg-

oldásához a kereskedelmi kormányának valóban teljesen kimerített anyaga gyűlt össze.

Igy kezdte meg tanácskozásait a vasárnapi munkaszünetről szóló törvénytervezetről az a szakértő társaság, amelynek sorakban helyhez jutott nemzetgazdasági életünk minden tényezőjének képviselője. Ha még hozzávesszük azt, hogy az előzői séréket S z t e r é n y i József kereskedelmiügyi államtitkár foglalta el, ki valóban ura a kérdéssel összefüggő egész nagy elméleti és gyakorlati anyagnak, akkor még a legelfogultabb tulajonak is el kell ismernie, hogy ennél nagyobb gondossággal és objektivitással alig lehet törvényt előkészíteni. Az a beszéd pedig, amelyről a tanácskozásokat S z t e r é n y i megnyitotta — bár nem készült szónoki remeknek — a maga természetességével, nyílt őszinteségével, különösen pedig azon igazságokkal fogva, amelyeket hirdert, minden figyelemre méltó. Szinte klasszikus tömörséggel mutat rá S z t e r é n y i ama feladatra, amely a kormányra a közgazdasági élet egyensúlyának fentartása körül vár. „Ne feledjük egy pillanatra se, hogy a szocialpolitikában hátrafelé menni nem lehet, hanem csakis előre” — mondja beszéde végén.

Az ankét ma délelőtt 11 órákor a kereskedelmi minisztériumban kezdődött s azon a közgazdasági érdekeltségeken kívül a földművelésügyi, az igazságügyi, belügyi és a pénzügyminisztériumok képviselői is megjelentek. S z t e r é n y i József kereskedelmiügyi államtitkár a következő beszéddel nyitotta meg az értekezletet:

Az 1. szakasszal T ö r ö k Emil hangsúlyozza, hogy mar az 1. szakaszban fel kell említeni, hogy az ipari munkának az 1. bekezdésben említett napokon való eszünetése a törvényben megállapított kivételekkel lép életbe; U l l m a n a Sándor szerint nem volna célszerű specifikálni azt, hogy a munkaszünet szempontjából mi tekintetik ipari munkának, hanem csak az alapelveket kell a törvénybe lefektetni. L u k a s Károly az olasz törvény mintájára egyszerűen azt tartja kimondandónak, hogy a munkaszünet mindenkére néve 24 órában állapítatnók meg és ez rendszerint vasárnap következnék be. Egyszermind figyelembe ajánlja az értekezletnek, vajjon okvetlenül munkaszüneti napnak állapítandó-e meg Szent István napja és Karácsony első napja is.

S z t e r é n y i József államtitkár elnök Lukács Károly indítványában szociális haladásnak szempontjából súlyos visszacséet lát, mert annak elfogadása esetén nem szociális alkotást létesítenének, hanem különböző vallásfekezeti alakulatot adnák a munkaszünetnek Magyarországon. Ezt az álláspontot perhorreskatta már az első törvényalkotás is és mi is feltétlenül ragaszkodunk ahhoz, hogy a vasárnapi munkaszünet tényleg vasárnapi munkaszünet legyen. Az immár két évtized óta fennálló rendezett felorgatni nem óhajtuk és erre a kormány nem is lenne kapható.

A második szakasszal az U. M. K. E. nevében az 1. bekezdéshez a következő módosítást terjesztik elő: „Nem esik az 1. szakasz rendelkezései alá az oly ipari munka, amely az iparos műhelyében, vagy a kereskedő üzletében, vagy irodájában, vagy azoknál lakásán nem nyilvánosan és mások munkaszerzőjének igénybevételére nélkül végez. Az ilyen munkát a külföldön majdnem mindenütt elvégezhető az illető üzletében, vagy irodájában is, nem indokolt tehát nálunk sem ez a megszorítás.

S z t e r é n y i József államtitkár, elnök hangsúlyozta, hogy az otthon dolgozó munkások védelmének kérését ebben a vonatkozásban eddig nem sikerült még egyetlenegy államnak sem megoldania, mert hiszen itt számolni kell mindenkinek azzal a termékadtal józával, hogy amíg a mások munkáját igénybe nem veszi, a saját lakásán mindennek munkát a nyilvánosság kizárásával bármikor végezhet. Ha egyik irányban az önálló iparosnak megadjuk ezt a jogot, igen nehéz az otthon dolgozó munkásokkal szemben ilyen megszorításokat alkalmazni.

Ezután rátértek a 3. §. tárgyalására. K u n a József, dr. R ó z Jenő, L a u f e r Vilmos előadásaira az államtitkár kijelenti, hogy a záróra kérdése az új ipartörvény-javaslatban fog szabályoztatni.

A 4. §-nál a munkaszünet alól való kivételek statutálása tekintetében tettek indítványokat. S z t e r é n y i József államtitkár reflektálva a vita során elhangzott megjegyzésekre, hangsúlyozza, hogy a legmesszebbmenőleg honoralják az érdekeltségeknek e tekintetben előterjesztett kívánalmait, de utalt arra, hogy számolni kell a gyakorlati élet követelményeivel is és így nem lehet eleget tenni az alkalmazottak azon óhajának, hogy a kivételeket teljesen eltöröljék.

Ezzel a tanácskozást felfüggesztették és folytatását délután 5 órára tűzték ki. A délutáni ülésen a tanácskozást az 5. §-nál folytatták.

Hosszabb vita fűződött a 11. és 18-ik §-okhoz, amelyeket mint összetartozókat, együttesen tárgyaltak. S z t e r é n y i József államtitkár összefoglalva a vita anyagát, konstatalja, hogy mindkét érdekeltségi tényező megváltoztatva a maga álláspontját. Konstatalja továbbá, hogy sem a főnök, sem az alkalmazottak a hétköznapi kárpótlással ninesenek meg elégedve. Felveti, nem volna-e lehetséges a kérdést oly módon megoldani, hogy egészen szigorúan kategorizálnak és nemcsak a főváros és vidék között tennének a közbűséget, hanem szakmak szerint, nagyobb foglalkozási körök és foglalkozási ágak szerint. Ezéa más elbírálást igényel a magán-tisztviselők nagy körét felelő bank és irodai szolgálat, egészen mást a nagykereskedelm, vagy a details üzlet. Lehete az évszakok szerint való kategorizálást és kompenzálást is behozni, javasolja, hogy e fölött most függesszék föl a vitát a holnapi napig, amikor is reméli, hogy sikerül az alkalmazottak és főnökök képviselői között mindkét érdekeltség kívánalmainak méltányos elbírálásával megegyezést teremteni.

Ezután áttrétek a következő szakaszok tárgyalására és a vita folyamán egészen a 16-ik §-ig haladtak. A tanácskozást ekkor megszakították és folytatását másnap délelőtt 11 órára tűzték ki.

Az ipari munkának vasárnapi és énnepnapj szünetelése tárgyában a kereskedelmiügyi minisztériumban másnap délelőtt folytatták és be is fejezték a tanácskozást. Előzőllő államtitkár megnyitván az ülést, jelenti, hogy a 11. és 18. szakaszok a tárgyalás anyagából tegnap kikapasztottak abban a reményben, hogy erre vonatkozólag az érdekeltség két tényezője között létre fog jónni a megegyezés. Ez a várakozás azonban nem teljesedett be és épp ezért ajánlja hogy úgy a főnökök, mint az alkalmazottak érdekeltsége 6-6 megbízottat küldjön ki a kikél 6 megkísérelné a megoldást létesíteni. Hízi, hogy az sikerrel is fog jarni. Az értekezlet tagjai egyhangúlag hozzájárultak az

ENERGIN

EGY EGÉSZ DOBOZ ÁRA 2 50 KORONA.

Kapható a gyógyszerárterekben, de biztosan az ENERGIN VÁLLALATNÁL PÉCSETT, mely 6 dobozt bérmentesen szállít.

Leghathatósabb és legizletesebb hizlaló és vértisztító szer

Számos előkelő orvostanár és szaktekintély által kitünő eredményel kiprobalva! 10—1.

GYERMEKEKNEL: Siettetni a járást és fogzást, eloszlatja a mirigyeket és az ótvárt — biztosítja a csontok és izmok ép fejlődését — javítja és rendezi az emésztést.

FELNOTEKNEL: Ijéhetetlen vérvékőző, gyengédkedőnél erőstő és mirigyoszlató szer, mellbajosoknál megszünteti az izzádat és elősegíti a győgyulást

államtitkár indítványához. Azután sorra került egy indítvány, hogy azok az italmérsékek, a melyekben az engedély szerint szabad kimérni égetett szeszes italokat, valamint kismértékben egyéb italokat is, de a szokásos vendéglői ételtek nem szolgálhatják fel, a munkaszüneti napokban reggel hat órától délelőtt tízig nyitva legyenek. Néhány hozzászólás után a pénzügyminiszter képviselője bejelent, hogy a pénzügyminiszter, a mennyire lehet, korlátozni akarja az italmérséket, de nem állja útját annak, hogy nagyobb szállodákban, vendéglőkben, bizonyos finomabb szeszes italokat is adhassanak a vendégnek. Az igazságügyminisztérium képviselője bejelent, hogy az igazságügyminiszter véleménye szerint az italmérsékek szombat este hat órától hétfő reggelig zárva tartandók. Nem lehet itt kivételt tenni az előkelőbb osztályok részére. Égetett szeszes italokat ne lehessen kimérni a munkaszüneti idő alatt, tekintet nélkül a szeszes ital minőségére, sem az italmérsékekre, sem a vendéglőkben. Ezek után több szakma képviselője kért engedelményeket. Majd a kiszabandó büntetések kérdéséről volt néhány hozzászólás. Sztérényi József államtitkár megjegyzi, hogy a büntetéseknek arányban kell állniuk azzal az üzleti haszonnal, mely a vasárnap munkaszüneti szegése révén elérik. Ezzel be is fejeződött a tanácskozás. Az államtitkár berekesztő szavaiban konstatálta, hogy a munkaadók és az alkalmazottak nem zárkoznak el a méltányos megoldástól. Reméli, hogy a kiküldendő bizottságnak sikerül a meggyőzést létrehozni. Végül köszönetet mondott az értekezlet tagjainak fáradozásaiért. Az értekezlet ezután megalkotta az egyezkedő bizottságot, amelyben több érdekképviselőt delegálták foglalnak helyet. Ez a bizottság masnap délelőtt tanácskozott a kereskedelemügyi minisztériumban Sztérényi József államtitkár elnöklésével.

Újdonságok.

Szentés, 1908. október 10.

— **Emlékeztető.** Csongrádvármegye közgazdasági bizottsága a. h. hó 12-én, hétfőn délelőtt 9 órákor tartja a havi rendes ülést a vármegyei ház kistermében.

— **Kormányagitáció a pluriáltság mellett.** Október második felében teljes erejével indul meg Magyarországon a politikai élet. E hónap 18-án Kossuth Ferenc miniszter Rákospalotán, Kossuth Lajos szobrának leleplezése alkalmával, Apponyi Albert gróf közoktatásügyi miniszter pedig ugyanaz nap Jászberényben, beszámoló alakjában nyilatkozik a helyzetről és a választói reformról. Az országos függetlenségi partikörben a napokban egy érdekes tervről beszélgettek. Arról van szó, hogy több vidéki város intelligens polgárságával — szemben a szocialisták igitásával — gyűléseket tartassanak a pluriáltság érdekében. Ezeket a gyűléseket angol példára — maga Andrassy Gyula gróf belügyminiszter, a választójogi javaslat szerzője is megjelenjen, a kíséretében több alkotmánypartit és függetlenségi képviselővel. Ez a két part egyértelműségének és lendő fúziójának a megpecsétélése volna.

— **A mezőgazdasági kamarák.** A mezőgazdasági érdekképviselőiről kidolgozott törvényjavaslat véleményezése ügyével legújabbban a velünk szomszédos Jász-Nagykun-Szolnok megyei gazdasági egyesület foglalkozott. Almásy Imre gróf elnöklése alatt, az egyesület elfogadta a javaslatot a tárgyalás alapjául. Gyalihoffer István titkár előadói javaslatára azonban némely módosításokat, melyek mind a esztergomi megyei gazdasági egyesületnek erre vonatkozólag feltüntetett módosító indítványát fedik, okvet-

lenül szükségességeknek mondták ki. Így legfőbb hiányát a javaslatnak látja a szolnoki egyesület abban, hogy a javaslatban csupán a kamarákról van intézkedés és nem egyuttal a kamarák részére majdan okvetlenül szükséges alsóbb szervezetről is. Az országos kamarát a szolnoki egyesület is fölöslegesnek tartja s általában olyan varmegyének, melyben a kataszteri tiszta jövedelem egy százaléka az ötvénezer koronát túlhaladja, önálló kamarát kíván, mely kamarák kiküldetői és a gazdasági egyesületek országos szövetségének elnöksége képezze a központot. Végül ki-mondandónak tartja a szolnoki egyesület is, hogy egy birtokos legfeljebb csak 25 szavazatot gyakorolhasson és hogy a kamarai illeték a kataszteri tiszta jövedelem egy százalékát fölül nem haladhatja.

— **Ifjúsági előadás a színházban.** Farkas Ferenc dr. szingargató egy igen dicséretes ujjtast akar a még az ideai szini évadban életbe léptetni: ifjúsági előadást készült tartani valamely újkori klasszikus mű előadásával, a főgimnázium ifjúság okulására. Az első ilyen ifjúsági előadás a jövő hétre van tervezve, még pedig rendes esti előadás keretében és ez alkalommal Molliérnek egy klasszikus vigjátékát, valószínűleg a legutóbb a nemzeti színházban is felcievevített »Tudós nők« ketűné színe. Az igazgató ezen előadás tartását úgy tervezi, hogy az estén rendkívüli mérsékelt helyárak mellett rendelkezésre bocsátja a főgimnázium egész tanuló ifjúságának a létszámuknak megfelelő belépőjegyeket olyanformán, hogy az igazgatóság által szegénysorsosoknak kijelentett tanulóiják még ezt a csekély belépődíjat sem fizetnék, hanem teljesen ingyen mehetnek színházba. A közönség által ki nem váltott helyeket aztán, beleszámítva az el nem adott ülőhelyeket is, ezen az estén egészen az ifjúság rendelkezésére bocsátja. Ilyen ifjúsági előadásokat ma már mindenütt tartanak, ahol középiskolák vannak, mert ezek nagy okulására szolgálhatnak az ifjúságnak s csak dicséret illeti az ambiciózus szingargatót, ha ilyenek tartását nálunk is meg akarja honosítani, mely vállalkozásában bizonyosan hathatósan fogja őt támogatni a főgimnázium igazgatója is, aki különben is minden kínálkozó alkalmat megragad arra, hogy a gondjaira bízott ifjúság tanulmányainak gyarapodását elősegítse.

— **A parasztkérdés.** Rendkívül érdekes speciális tanulmány került a könyvtárcra. A vaskos kötetet, melynek címe: A parasztkérdés, külföldön és hazánkban, Szeberényi Lajos Zsigmond békésosabai evangélikus lelkész írta. Szeberényinek ez a könyve arról a kérdéstről nem az első. Csak tavaly jelent meg egyik hasonló természetű munkája: »A paraszatok helyzete Magyarországon«, mely különös tekintettel volt az alföldi munkásmozgalmakra és a kivándorlásra. Ezt kifejezi maga az előszó is, mely egyúttal a jeles író ezen művének tendenciáját világosan megmagyarázza a következőkkel: — A jobbágyosság megszüntetésével a parasztkérdés nincs elintézve. A parasztkérdés ma éppoly fontos, mint a múlt században és megoldása ma sokkal nehezebb problémákat foglalmagában. A múlt században a legkiválóbb politikusok minden erejüket megfeszítve, oda törekedtek, hogy a parasztságot fölszabadítsák a lealázó jobbágyosság jarma alól. Akkor a parasztság külső fölszabadítása, ma a parasztság belső föl-

sza b a d i t á s a a c é l. Hazánkban a parasztság fölszabadult a jobbágyosság alul, de a régi elintézett paraszt és úr között máig is megmaradt. — Itt látja a parasztság pusztulásának egyik okát Szeberényi, valamint abban a körülményben, ha a parasztnak sok földje van és ha semmi nincs. A 208. oldalas tanulmány az előszón és a bevezetésen kívül a következő fejezetre oszlik: A parasztek helyzete az ókorban; Jézus Krisztus és a parasztek; a parasztság helyzete a középkorban; a parasztladások kora és a parasztság helyzete a leveretés után; a parasztság helyzete Magyarországon a fölszabadító törekvésekig; a jobbágyosság megszüntetése a külföldön; a parasztság helyzete Magyarországon 1848. után; a parasztek természetéről; a parasztek és a föld; a parasztek és a hitel; a parasztek és az iskola; a parasztek szórakozása és végül összegezés. — Szeberényi Lajos tartalmas munkáját melegen ajánljuk a könyvtárak, különösen pedig a szocialis körök barátaink figyelmébe.

— **Meglepetésszerű városatyaságok.** Az ez évi aprillisi általános városi képviselőválasztások alkalmakor a többek között egy kerületben Molnár Jenő dr. országgyűlési képviselőt és Kiss Balint iparosítást megválasztott városi képviselőket, minthogy azonban a nevezettek voltaképpen nem lettek volna városi képviselőkké választhatóak, választásukat fölbefelé támadták meg, amelyben a legfelsőbb fórum, a közigazgatási bíróság most mondta ki a döntő szót, megsemmisítvén úgy Molnár Jenő dr. mint Kiss Balint városatyaságát.

— **Meglepi eredmény.** Ha orvosaink segítségével sikerült a lazas súlyos betegségét néhez szűlés, elvetéles, súlyos méhért, nagyfokú vérvesztésség veszélyeit leküzdni, akkor a gyengült testi erő helyreállítása, üdülési időszak megrövidítése a legfontosabb követelmény, mert egy súlyos betegségnek csirai melyek nyomán szenvedés és sorvadás jár, igen könnyen felszökken be a gyengült szervezetbe. Kiváló orvosok ama igyekezete, hogy az üdülési időszak gyengeségi állapotot FERROMANGANIN adagolása által megszüntessék, fényes eredményt ért. A betegnek ezen gyógyszerelés mellett igen gyorsan erősödtek az étvágy, munkakévd, egészséges arc-szín, étvágy, jó érzés fokónként és gyorsan állott be. A FERROMANGANIN-t szivesen szedték és jól tűrte azt a leggyengébb beteg is. Hírnövek orvosok mondják, hogy mily meglepi és gyors volt ezen szer használata mellett az üdülési szakknak a teljes egészségi állapotba való átmenetele. Egy üveg ára 8 korona 50 f. Vasárnapon ügyünk a FERROMANGANIN névre és a »Leányfej« védjegyre, s utasítsunk vissza minden más hasonló nevű készítményt. Kapható minden gyógyszerárban, de biztosan Török József gyógyszerárban, Budapest, Király utca 12. és Andrassy utca. 26. — Szentésen, a »Magyar Királyhoz« címzett gyógyszerárban.

— **Meddő katonai lóvásár.** A f. hó 8-án délelőtt Szentésen, a megyeház előtti térségen tartott katonai lóvásárra jókora tömegben vezettek elő lovakat, azonban hiába, mert a bizottság összesen csak két lovat vett meg, ezeket is nem szentesi hanem midszenti nyestől. Jéke y eredes, a bizottság vezetője oda nyilatkozott, hogy ezt nem szabad az elővezetett lovak silénységára magyarázni, hanem arra, hogy a bizottságnak viszonylag nagyon rövid idő állt a rendelkezésre s így nem végezhetett alaposan. Majd a tavasszal ha újra jönnek, másként lesz.

— **A menyasszonytánc.** Az elmúlt nyár egy forró éjszakáján dugott bál volt Nagymagocson, Sebők Józsefnél. Mumikának

felogadták a balhé Farkas Sándor tamarasat, aki aztán az anyját és két névérét is elvitte a bába, hadd mulassanak ezek is. Javában folyt a vigadózás, fogyott a buccak szakadt a eszma, kopogott a sok papucs, mikor a legények egyike: Tunyogi József a Farkas-leányokra kacintva elkujaította magát, hogy — tancoljanak menyasszonytáncot, aminek a táncge az, hogy aki a menyasszonnyal táncol, az fizeti a muzsikát. A legény kurjantassat az öreg Farkasnak é látva a sundist is, sokon vette és ceizassat arra, hogy neki nem sikerült a más nem éppen fészó bimbó-korukat élő leányait eddig főkötd ala juttatni Csipfője telt kércel pattant lát a legény élé és kérdőre vonta, hogy miért kötekedik velük, ki itt menyasszony s mitán hírtelen haragiban nem találta meg a kellő kifejezést méltatlankodásra bár sírva fakadt, majd az egyik lanya jóvendőbelijéhez, Horvát Homok Jánoshoz fordulva, kérdezte, hogy mért tñt ezt Horvát Homok nem is térte, hanem sebtiben nyakon vágta Tunyogi Józsefet, a többi legény meg kiszorította a verekedőket az udvarra, intézkék el ott a sorukat. Azok aztán el is intézték a menyasszonytanc kérdését olyanformán, hogy Horvát felkapott egy kaptat és úgy fejté vágta vele Tunyogit, hogy az 14 hétig nyögte az agyat. Súlyos testi sértéssel vadolva állt eszt Horvát János a szegedi törvénszék előtt, ahol azaj védekezett, hogy ő csak diszuralt a Tunyói komával. A tanuk, azonban azt vallották, hogy a komák bizony erősen sörongattak egymás nyakát, hogy melyikőjük bírja tovább — lélegzés nélkül. Erre a törvénszék Horvát Homok Jánost két hónapra fogházra ítélte el.

— Nincs vívmány. A múlt évi magyar delegáció azt követelte, hogy a hadügyminiszter készítsen részletes kimutatást arról, vajjon a magyar ipar részese-e kvótia szerinti a hadisereg összes szállításaiban. A hadügyminiszter az ideai delegációnak azt felelt erre, hogy nem csinál kimutatásokat, mert ez szazszor korona költséggel jarna. A múlt évi magyar delegációnak arra a határozatra, hogy a vezérkar tiszték tanuljanak és tudjanak magyarul, a hadügyminiszter most azt felelt, hogy tavaly óta ezen a téren nem változott semmi. A magyar ezrednyelvre vonatkozó múlt évi delegációs határozat tárgyában a hadügyminiszter most szintén azt felelt, hogy az utolsó jelentése óta ezen a téren sem változott semmi. A zászló és címerkérdés tárgyában pedig azt felelt most a hadügyminiszter a delegációnak: »Mivel ezen kérdés önállóan nem szabályozható, hanem ahhoz a monarchia mindkét állama kormasynak megegyezése szükséges, a múlt évben az erre vonatkozó lépések mindkét miniszterelnökni megtérték. Az illető tárgyalások ez időkig nem voltak befejezhetőek.« — Szóval: a magyar nyelv és magyar erdekek ügyében az 1908. év folyamán nem történt semmi. Ellenben a Gesamtsreich eszméjét előbbre vitték egy lépésel, Boszniával megteremtván a közös államatest.

— Új bérlet a színháznál. A szintársulat tegnap lejatszotta az első, 18 előadásra szabott bérleti ciklust s most az igazgatóság további 12 előadásra új bérletet nyit, amelynek most, mikor későnségünk már megismerte a szintársulat kitérő oról, bizonyára az első ciklusnál is lényesebb eredményre lesz, anynyival inkább, mert ebben az új bérleti ciklusban a Varázskeringő, Komédiások, Bizánc, Császárs katonái, Tánctánc, Tánctársulat és más szenzációk és országos sikerű udjónások

kerülnék színre. Bérelni F a r a g ó Rezső titkárnál lehet a meg vagyunk róla győződve, hogy nemcsak a lefolyt ciklus bérleti újítják meg bérletüket, de ujjakkal is bővül ez a változatosnak ígérkező második ciklus.

— Közönségnyilváníítás. A szentesi iparosifjak óráképep köré tíz koronát küldött a szegényországi földözvesszeknek létesítendő gyóglótelepe javára, mely óráképet, a többihez való csatolás végett illetékes helyre, a polgármester úr kezéhez juttattam. Nemes, emberbaráti ügyünk nevében pedig a szives adakozóknak e helyen mondom hálás köszönetet. — Gyulay Pap Etelka.

— Chrysanthemumok. Utasok és kutatók, kik Japánban megfordultak, régen tudták, hogy a ma oly hatalmas jelentőségre emelkedett virággazdag keleti szigetországban chrysanthemumok csodás nagyságban és megismerhetetlen változatokban neveltek és kultiváltak. Mint minden, a mi ezen ország exotikus országából azon időben szárnyra kapott, úgy az akkori jelentések is kétkedéssel fogadtattak és csak felig-meddig találtak hitelt. Végre mégis, körülbelül 32 évvel ezelőt, angol kertészek edadatak meggyőződni e csodavirágokról. És nem hiába, — szakavatott latasukkal, csodálatlalt és bámulattal telve szemlélhették azt az óriási nagyságot és nem sejtett alakokat, melyeket e jelentéktelen és szörény kertii növény a japán kertészek művelésére és szorgalma folytán elővarislt. Tanulmányozták tenyésztését és életmódját behatóan és a legpompásabb fajtaikkal nem csak egy számot magukkal hozták Európába. Itt aztán több évi aklimatizációs (éghajlatok való hozzászoktatás) és tenyésztési kísérletek után esakhamar a toléletesség ugyanolyan magas fokára emelték a chrysanthemumot mint a milyent a japán előképek felmutattak. Angliából legott elterjedt a chrysanthemum-tenyésztés Franciaországba és Észak-Amerikába s a sok meglepő eredmény valóóságos chrysanthemum kultuszú teremtet a versenyző kertészek között, — rövid időn belül az összes kertészkedő országokban igaz felkőszésű tenyésztették. Hazánkban az ismert Műhüllé Árpád tanszervi cég kertészeti telepe volt az, hol legelőször neveltek fel chrysanthemumok mesés nagyságu virágokkal és ugyancsak onnan került ezen óriásvirágok a közönség köze. Mihéle Árpád Angliában és Amerikában a legelső chrysanthemum-tenyésztőknél behatóan tanulmányozta tenyésztését a ma oly ünnepelt teli virágnak és a magyarországi éghajlatos való több évi hozzáalkalmazkodással elért végre ugyanolyan nagyzerű eredményeket, mint a milyeneket az angol és amerikai tenyésztők elérték. Tapasztalait a múlt évben megjelent »A Chrysanthemum Tenyésztés«, saját kiadás, ára 2 korona — című művébe leírta s évszónként megjelenő őszil árjegyzéke, mely érdeklődőknek kivánatká ingyen és bérmentve megküldeti, mindig felsorolja a legszebb és legújabb fajtaikat, a melyek azt őszil hónapok folyamán virítani fognak és ugyanakkor szétküldésre kerülnek.

* A természet óriási szolgálatokat tesz az emberiségnek, amennyiben csak betegség ellen szolgáltatja a gyógyászereket. Egyike a tenger által nyújtott legjobb szerkeknek a csukamajóli, melynek hátránya azonban az, hogy nagyon viszketőssé isz van. A »Scott-féle Emulsió« formájában azonban a csukamajóli is jó ízű és könnyen emészthető, akár csak a tej; a csukamajóli összes gyógyereji tulajdonságai a Scott-féle Emulsió-ban nemesak, hogy megvannak, hanem még sokkal hatásosabbak is. Egy héaban sem szabad hiányoznia a »Scott-féle Emulsió« nak. Kapható a gyógyszerüzletekben.

és »Henneberg«
selyem 60 kr.-tól
feljebb, bér-
mentve és vámen-
mentesen. Minta
potafordultával

CSIKOS KOCKÁS SZANTUNG ARMURE SELYEM

Megrendelések bármely nyelven intézendők:
a németalféle. Henneberg in Zürich. (5)

Szoptató anyák.
tejük hatását csak növelik és gazdagítják a SCOTT-féle Emulsió használat által.

Kimerültség megszűnik,
s a seccesemó rómásabbá, vidámbább és pejaznabbá válik, mint valaha volt.

Az anyaságnak bármily valóságos perében, a
SCOTT-féle Emulsió

Az Emulsió erőt kölcsönöz, batorit, s emellett vásárlásánál SCOTT-féle kellems izű és könnyen emészteműszer véd-hető.
9
Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 Giller.
Kapható a gyógyszerüzletekben. 1-7

Színház.
Két fényes operett-est váltotta fel egymást szerdán és csütörtökön.

Szerdán a legújabbkori angolfajta operettirodalom és muzsika egyik legfrissebb hajtasa: a »Dollar kiralyndó« ment nálunk először, mely a mar szabványossa vált amerikai milliárdos kirasszonyok egyike között szövött meséhez írott dallamos muzsikailmű, telve reminiscenciákkal, melyek között itt-ott egy-egy eredeti, bejós motívum is felcsendül.

Az előadás, — mint már fentebb, a pár bevezető sorban mondtuk, kitűnő volt. Monti Elma (Alisz) ezúttal vezető szerephez jutott és azt úgy játék mint ének dolgában fényesen egzekválta mindvégig úgy, hogy a nyílt színen is sok megérdemelt lelkes tapsot aratott a szép számu nézőközönségtől. Mellette kitűnőek voltak: Nagy Gyula (Coudex), Szalontai Feriké (Oga), Szabó József (Dáncs Akos), Szizethy Andor (Dick) Barna Marika (Déti) Farkas Ferenc (Schlick báró), és Nagy Imre (Tom), míg Rónai Hermin (missz Tompson) mint igen kiváló komika exalált.

Csütörtökön nemesak hogy nem udjónság, sőt ellenkezőleg: egy igen régl, de élmés meseszövedékelépp úgy mint dallamos muzsikájával soha el nem kapó, ol nem nyávdóó operett került színre, Strausz »Bereg«-je, mely úgy a bécsi, mint a budapesti operának ma is műfordarabja és mindig telt hazat vonns. Nálunk is szépen megelt az estén a nézőtér, mondhatni, esaknem egészen és a közönségünk ez az érdeklődése nem esupán az öröksépp senének, de főleg annak soét, hogy ez esetén mutatkozott be a tarsulat ujjonnan szerződötet szubrett-primadonnája: Felédi Boriska, akit kitűnő hírnév előzött meg akinek első fellépte elé tehát jogosan sok roménynyel és varakozással tekintett közönségünk. A szerep, mely Felédi Boriska (Adé) ez első felléptére választott, az úgynevezett paradés szuprett szerepek egyike, melyet a budapesti operánál Szoyér Ionka énekel s amely bő alkalmat nyujt, külsőben a második felvonás ostály-jelentéiben, a művészi egyéniségékdomborításába. Felédi Boriskáról megállapíthatjuk hogy a közönséget nem esalta meg várákozásában és bavitotta a fellépéséhez, szerepléséhez fűzött reményeket. Mienk temperamentumu, rendkívül megyerő megjelenésű, ritinos művésznő Felédi Boriska, mondhatni teljesen kiforrott tehetség, aki tudatosan, nemes ambicióval személyesiti szere-

nét és énelkudás dolgában is a legelső szubrett-művésznek gárdijába tartozik. A közönség, mely rajta kívül még különösen Hontini Elma (Rozalinda) mellett tüntetett lelkesen, akinek meleg zománca, egyenletesen csilsolt és képzett hangja ez estén különösen éreztelen esengett, — az új primadonnát nyílt színen sokszor tapsolta frenetlknsen s egy gyönyörűen előadott énekszámát közkívánatra épp úgy ismételnie kellett, mint Hontinak a második felvonásbeli magyar dalt. Az előadás különben a maga egészében művészi magaslattal állt s az est sikerét emelték: Szabó József (Eisenstein), Szigethy Andor (Frank), Szalontai Ferike (Orloffszky), Tóth József (Alfréd), aki kitetszik ugyan még a kezdő énekes, de akiben a tarsulat kitűnő tenoristát bir, Abonyi (Falke), kisebb szerepben Szabó (Blind) és a diskrét komikumival és ellenállhatatlanul kacsagató Nagy Gyula (Frosch börtönör), míg a kar és zenekar szótlan dicséretreméltóan hatott közre abban, hogy az előadást mintaszerűnek mondhattuk.

Pénteken zónában a Gyurkovicslányok-at adták. Miel szerepében Halász Ilonával, Horvay szerepében Szabó Józseffel. Nem igen szoktuka zónaelőadásokat részletesen, ezáltal azonban kivételt tesszünk azért, hogy megállapítsuk, hogy ez a két művészszerzőség, akiknek vállain különben a pompás vigjáték egész mesevitele nyugszik annyira clemében volt s olyan tökéleteset nyújtott mindegyik a maga zsánerében, hogy bármely magas művészi követelményt kielégíthettek. Persze, a többi szereplő is mind nagyban elősegítette az előadás sikerét.

Tegnap új színmű Bernstein »Körülő út-ja«-at, ma két előadás lesz. Délután a »Csókon szerzett vőlegény-«, este a »János vitéz«-et adják, míg a heti műsor ez: hétfőn »A tanítóné«, kedden »Tündérszerelmé«, szerdán »Sherry«, csütörtökön »Varázskeringő«, pénteken »Kabaréte«, szombaton »Bizncc«, vasárnap délután »Cigány«, este »Varázskeringő«.

Irodalom.

A »Vasárnapi Ujság« október 11-iki száma szebbnélsebb felvételceken mutatja be a spanyol király budapesti látogatását 14 képet közöl róla. Beóthy Zsolt ünneplése, Szilanyi Lajos festményeinek kiállítása, egy se reg más kisebb-nagyobb aktualitás adja meg a többi illusztráció anyagát. Szépirodalmi olvasmányok: legifjabb Szász Károly és Mezey Sándor verse, Sauts Rezső elbeszélése, Lemaitre francziából fordított regénye. Egyéb közlemények: cikk a spanyol királyról, a spanyol-magyar történeti vonatkozásokról, a pozsonyi diszkútról, Szentirmay Elemér arcképe és nekrológja, tárcacik a hétről s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, Sakkjáték stb.

A »Vasárnapi Ujság« előfizetési ára negyedévre négy korona, a »Világkrónika«-val együtt négy korona 80 fillér. Megrendelhető a »Vasárnapi Ujság« kiadóhivatalában (Budapest IV., Egyetem-útca 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a »Képes-Néplap« a legolcsóbb újság a magyar nép számára, felévre két korona 40 fillér.

Szerkesztői üzenet.

Többeknek. A »Magyar élet-és járadék biztosító intézet« iránt érdeklődőknek e helyütt együttesen adjuk meg a felvilágosítást. Az intézet gyorsan tett szert közkedveltségre, tagjainak száma a folyó évben is jelentékenyen megszaporodott, a min meglepődni nincs ok, mert az intézet díjtételei a többi társaságokénál előnyösebbek, halálesetek alkalmával pedig pontosan, gyorsan és lelkiismeretesen tesz eleget a felek érdekeinek s elvállalt kötelezettségeinek.

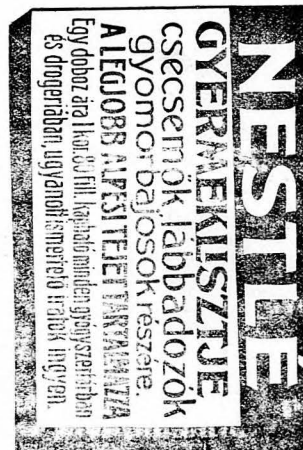
Tudomásunk szerint a biztosított tagok a tiszta nyereségy 70 %-át élvezik. A magunk részéről melegen ajánlhatjuk az intézetet a biztosítandó közönségnek.

Nyiltér.

Felelős szerkesztő: BÄNFALVI LAJOS.

Kiadótulajdonos »Szentes és Vidéke« nyomda.

8996.ki. 1908.

Hirdetmény.

Kiskunfélegyháza város határában fekvő 80 katasztrális hold területű péteri tavat, mely a város tulajdonát képezi a város közönsége halastóvá szándékozik átalakítani. — Ezen cél elérésére a tó déli részén a péteri határon egy 6 méter korona széles-

ségű 9-70 méter hosszú és két méter körüli magasságu töltés építendő: A töltéshez szükséges föld a tóból közvetlen a töltés helye mellől nyerhető. A töltéshez 2 beton átereszt építendő és pedig akként, hogy egyiknek elzárója legyen.

A fentebb emondott munkálat keresztülvitelét a város vállalat által kívánja biztosítani és pedig akként, hogy a vállalati díj, illetve építési költség fejében a vállalkozónak, illetve építőnek a keletkező halastavat a legkedvezőbb ajánlattevő által meghatározott időre halászatra átengedi.

Felhívtnak az ezen munkálatra, illetve halászatra pályázni szándékozók, hogy írásbeli árt ajánlataikat a város polgármesteri hivatalban 1908. évi november 1-én déli 12 óráig adják be.

Az ajánlathoz csatolandó a vállalati összeg 10 százaléka készpénzben vagy értékpapírban és az illető pályázó vagyoni bizonyítványa, mely az illető községe előjárósága által állítandó ki.

A vonatkozó tervek a városi mérnöki hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kiskunfélegyházán, 1908. évi október hó 6-án.

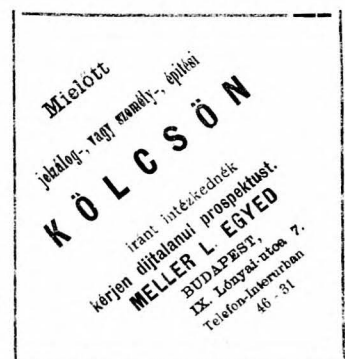
Dóczy Pál
városi mérnök.

Diszitsük lakásunkat

tölen és kertünket nyáron valódi Harlemi hagymás virágokkal. Postán beküldött 8 korona ellenében portó és vámmentesen küldjük Ausztria-Magyarországba a mi legjobban kedvelt normál gyűjteményünket, vagy 30 jácint-hagymát üvegek, vagy 40 drbot cserrepek, esetleg 40 drbot kerti ültetés számára. Vagy egy gyűjteményt szobákba 150 darabból, 45 cserpe számára. Vagy egy kerti összeállítást 250 drbból, esetleg egy kerti és szoba összeállítást 240 drbból, tartalmaz pompás választékok jácint, tulipán, áreisz, csilla, hóvirág stbből.

Gazdagon illusztrált, sok elismerő levéllel ellátott főarjegyzék ingyen és bérmentve.

Blumenzwiebel Züchtersi
»Huis Ter Duin« (A. G.) 10|
Nordwik bei Haarlem, (Hollandia.)

Pontosság! Lakásmegújítás! **BEJÁR ÉRTELMESEN BIRÓCSAN KISARÓLAG** **LEOPOLD GYULA** hirdetői irodája által Budapest, Erzsébet-körút 41. 100 napra tartózkodásig

GARVENS-SZIVATTYUK

rendkívül olcsók, csak elsőrendű minőség.

Kérjen határozottan: **Garvens-szivattyút**

Garvens-művek, WIEN XX/2.
Levelezés magyarul és németül. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Tyukszemet, borkeményedést azonnal eltávolít a Kaiser-féle **TYUKSZEMHÁL**

ára 70 fillér.

A legjobb és legértesebb sóborszesz az **ERŐ SÓBORSZESZ**

Ára 2 K, 1 K és 30 fillér.

Postán szállítja utánvét mellett a KÖBONA vegyszert és kémiai laboratórium. **GYŐR, GAROSS-UT.**

Csemege-konzervek
BARTA-féle erdei gyümölcsbefőttök, káposzta, stórpók, gomba, hús- és fűszerek-konzervek, amnes borovicskák, leginkább minőségben szállítók, előkelőbb műszerekkel készre.

BÉLHURUT
(hasmenés) gyomorgörcs legjobban gyógyítható a BARTA-féle fekete áfonya-konzervvel, amely 8 k-ért bérmentve szállítók, előkelőbb műszerekkel készre.

Felkai Konzervgyár, Barta József
Felka (Szepesmegye). - Kérjen árjegyzéket!

VÉRSEGENYSÉG, ÉTVAGTALANSÁG, IDEGESSEG
gyógyítására a leghatásosabb készítmény a **KRIEGER-FÉLE TOKAJI CHINA-VASBOR.**

Rendkívül kellemes ízű, erősítő, tisztítja a vért.

Kis üveg ára 3-20 kor. Nagy üveg 6 k-ot. Kapható gyógyszertárakban. Postán küldi: **KÖBONA-GYÓGYSZER TÁR** Budapest, Kálvin-tér.

PLATSCHÉK VILMOS

elismerett legelőkelőbb, legszolidabb **FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza**

Budapest, IV., Központi Városház. (Károlyi-körút).

fényképezési és festészeti műtermében

RVOLI

készítenek csak elsőrendű művészi kivitelben fényképpapírok, aquarell- és aquarellfestmények. Másodosok sajtó, bárszóra, tóra, elefantcsontja siba. Brosz, újságok, fű siba, apró órák, festmények, porcellánba égett fényképek siba, tükörre siba. Mirel küldjék ingyen és bérmentve árjegyzéket?

DIGESTOLIN

DOBOSA 2 KOR.

Postal szállítás: **FEHER GALAMB** GYÓGYSZERTÁR
BUDAPEST, HUNGÁRIA-KÖRUT 93
Naphelytől minden gyógyszerbe és drogeriába

Meglepő haladás!

FICHTENIN

a legkiválóbb, szabadalmaztatott, gyógyhatású, vértisztító és egyéb kórt okozó betegségek gyógyítására való szer emulzió és gátló ellen.

Használati utasítás az orvosi és gyógyszerügyi hatóságok által jóváhagyott.

Vesetéképviselek: **Magyarország vándorló DIAMANT és VADAS**

Budapest, VII., Damjanich-u. 36. - Telefon 21-51.

BOGDANY

szereplése paratlan!

Vasárnapok esténként 8 óráig

BOGDANY S.

VI., ANDRÁSSY-UT 29. sz.

Dr. KOVÁCS **KÉZPÁSZTÁJA**

8 nap alatt biztosan kint. - Tégelye K 1-20

Dr. KOVÁCS Gyógytára Budapest, Gyűjtő-tára 17.

„Tolltoll-tolltoll” ingyen.

Ha fáj a feje használjon azonnal **Beretvás - MIGRAIN-pasztillát,**

mely 5 perces alatt minden fejfájást megszüntet.

1 doboz 1 kor. 20 fillér. - Minden gyógyszerárban és drogeriában kapható.

Beretvás TAMÁS Gyógyszerár-üzlet **KISPEST,** Rákóczi-utca 2.

Ingeny postal szállítást 8 doboz rendeléskor.

PÁRIS SZÁLLODA

Szálloda: Erőss Pál

Budapest, VI., Váci-körút 28. sz.

100 szoba 2-3 K-ig feljebb, kizárólagosan a világhíressé vált Párizsi szálloda mintájára. Világos varázslat helyett a francia párszínház és a híres halál felh.

Meljük vendéglőben étkezni Budapesten?

Schuller Kaszinó-éttermében

VI., ANDRÁSSY-UT 29. sz.

Elsőrendű konyha! Naponta zene-estély!

Dr. KOVÁCS J.

hemoptialis rendelő-üzlete

Művi betegségekben szenvedők számára

Budapest, Váci-körút 18. sz.

KATZER

szőrművelés utószárazás és az egész világon is ismert és megbízható.

Első és legmagyobb

phátár ellen védő részv. társ.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

NOXIN

A LEGJOBB CIPŐ-KRÉM

NOXIN

A szabaddalmasított KULCSAL

50-15 minden jobb üzletben kapható.

Hochsinger Testvérek

BUDAPEST.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

CLAYTON & SHUTTLEWORTH

Budapest, Váci-körút 68,

által a legújatnyosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcseplőgépek,

szalmakaszalók, járgány-cseplőgépek, löhère-cseplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyújtók, boronák, sorvetőgépek, Planet jr. kapuk, szegekavatók, repavatók, kukorica-morzsolók, daráló, őrlőmalmok, egyeslémos ecél-ékek, 2. és 3-vasú ékek és minden egyéb gazdasági gépek.

Kiadó vendéglő.

Központi szálloda és vendéglő azonnal bérbe kiadó.

Cseplőgépek árverése.

Október 15-én a külső piactéren d. e. 10 órakor 2 gőz cseplőgép (az egyik magánjáró) teljes felszereléssel, továbbá lovak, ökrök és gazdasági gépek bíról árverésen eladotnak.

4-1

Óh jaj!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Egger mellpasztillái

az étvégyát nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboz 1 korona és 2 korona

Próbadoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

»N Á D O R,
GYÓGYSZERTÁR
BUDAPEST, VI., Váci-körút 17.

Éljen!

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított!

Kapható Szentesen: Farkas Eugenia, Ferenczy Árpád, Török János, Várady h. ifj., Vecsery Miklós és Sajó György gyógyszerárkában. 26—1

Kiadó lakás.

Toncs Gyula vaskereskedő I. k. Horvát Mihály-útca 12 szám alatti házában (volt Csenedő-laktanya) több lakás kiadó. 3—1

Védjegy: „Horgony”

ALiniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótké
egy régióknak bizonyult házi szer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szereként bizonyult közhívenél, oszónál és meghűlésekénél, bedörzsölés-képpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevasárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben: K—90, K 1.40 és K 2.— és ügyeslővén minden gyógyszerárkában kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr Richter gyógyszerára az „Arany oroszlánhoz”
Prágában, Elisabethstrasse 5 n-on

Mindennapi szétküldés.

Szegedi iparösszövetkezet,

mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja

BUTORCSARNOKA

Szeged, Aradi-útca 6. sz.

ajánlja a bútórvásárló közönségnek dúsan felszerelt asztalos és kár-
= pítózott bútóraktárát, = hol állandóan a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivételig több száz szobaberendezés 5—1 készletben.

Ugy költségvetéssel, mint kézi rajzokkal készítségesen szolgálunk.

= Telefon szám 455. =

Értesítés.

A szentesi ker. munkásbiztosító pénztár hivatalát eddigi helyiségeből Szöke István — Kossuth-útca 25 sz. alatti házába helyezi át s folyó hó 7-től kezdve,

ugy a betegek vizsgálása mint a díjak befizetése az új helyiségben történik.

A pénztár régi helyisége azonnal kiadó, — értekezni lehet a pénztár hivatalában. 3—1

Must és bor eladás.

Van szerencsém tudatni, hogy a nagymágoosi uradalom »Tibor« szőlőgazdaságában az édes must és kifort bor eladás megkezdett. Hektóliterenként az édes must ára 28 korona, a bor ára 30 korona. Rizling 10 koronával drágább. Vevők jelentkezhetnek Tibortelepen.

Szőlőintézőség.**Aggódás és félelem a családi életben megszűnt! Általános-világ- növelem**

(biztosítva!)

Kérjen, egy 10 filléres postabélyeg be- küldése ellenében prospektust és ár- jegyzéket.

Diszkrét szétküldés!

BAUER JÓZSEF
Közművelési, higiénikus-vegyi művelei.Vezér. építész és szétküldési iroda:
WIEN, I., Sonnenfelsgasse 21/13—1.

Vigyázz! Sok értéktelen után- zatot kínálunk. Vigyázz!

Globin
cipőtisztítószer
legszebb

Schulz
Globin
Eger és Lipcse
Grand Prix
1904, St. Louisi Világkiállítás

**fényt adja,
a bőrt puhán és
egészen tartja.**

Kérjen határozottan Globin-t Fritz Schulz jun. A. G. gyárából.

70 év óta a SIRUP-PAGLIANO

mint a legjobb és legbiztosabb hashajtószer sok ezer családunk eredményesen van bevezetve. Ezen Girolamo Pagliano florenzi tanár által feltalált és 1838. óta előállított vértisztító szer csak akkor valódi és eredményes, ha a gyártmány a törvényesen védett két vignettával és Girolamo Pagliano tanár névalírásával van ellátva. Ezen különlegességek orvosi rendelésre az ország minden jobb gyógyszerárkában kaphatók. Orvosi rendelés szerint hasznolva megerősítetik a székrekedést és annak következményeit, mint vértörődés a fejbe stb., előmozdítják az anyagcsere értéktelen hatékony börtisztítást, köztvény, csúsz (rheuma)-nál stb. Elismeri saer étvágytalanság és az ülő foglalkozás egyéb következményeinek ellen. A »Girolamo Pagliano« készítmények folyékony szirupalakban és por alakban kaphatók. Megrendelések intéződjök: Girolamo Pagliano tanár Florenz (A 64) Via Pandolfini. Elismerőleveleket és prospektust ingyen és bérmentve küld a vezérképviselet: Dr. F. Herzig, Wien, VII. (A 64) Mariahilferstrasse 48. Gyógyszerárkában főraktárként legalább nagyobb feltételek mellett kerestetnek. II. -3-1

Eladó.

Dr. Reis Samunak két éves szőlőültvények, egy éves gyökerecs és síma hazai vesszők, továbbá új bor kapható 50 literrel felfelé.

Földhasznóberbe adás.Nehai Horváth Pósa Nagy Sándorné örökösai váci lakosok szikható 52 ⁴⁰⁰/₁₁₀₀ hold legelő és kaszálló földjük több évre hasznóberbe kiadó. — Értekezni lehet Horváth Jenő III. ker. Horváth Gyula-útca 35. sz. a.

3—1

FEKTOR

az egyetlen hashajtó limonádé.

Kellemes ízű, gyors és biztos hatású.

Szükséges minden háztartásban!

15—1.

Kapható mindenütt. Üvege 80 fill.
„KOLUMBUS” vegyszertári gyár részvényláraaság.
Budapest, VIII., József-útca 16—18.